

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۰ آذر ماه ۱۳۱۳ # (۳ رمضان ۱۳۵۴)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) شور و تصویب لایحه اعمار
- ۳) شور و تصویب لایحه استخدام متفحصین جای ماز پینی
- ۴) رونق و دستور چله بد - ختم چله

(مجلس هشت ساعت و سه ربع بعد از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز شنبه هفدهم آذر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) فرانت نمودند ##

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس تقاری نیست ۱ (خبر) صورت مجلس تصویب شد .

۲ - شور و تصویب لایحه اعمار

رئیس - خبر از که بیرون قوانین عدلیه به مجلس مقدس شورای ملی که بیرون قوانین عدلیه لایحه نمره ۱۹۰۵۸ دولت واجع با عساروا برای شور دوم با حضور آقای وزیر عدلیه مطرح و تحت شور و مذاقه قرار داده و بالآخره مواد ذیل را تنظیم و اینک برای تصویب مجلس مقدس شورای ملی تقدیم میدارد .

ماده اول - معسر کسی است که بواسطه عدم کفایت دارائی یا عدم دسترس بمال خود قادر بتأدیه مخارج معاکه یا دیون خود نباشد .

رئیس - اشکالی نیست ۱ (خبر) آقایان موافقین با ماده اول قیام فرمایند .
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده دوم .
(قتل اول - اعمار در مورد مخارج معاکه)
ماده ۲ - هر کس که اعمار کسی ثابت شد از کتابچ ذیل استفاده خواهد کرد :

عین مذاکرات مشروح یکصد و سیزدهمین جلسه از دوره نهم تقابلیه (مطابق قانون ۲۰ آذر ماه ۱۳۱۳)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اساسی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- دینانی اجازه - آقایان : امیر ابراهیمی - اعظم زنگه - انتظاری - حامی مؤمنی - دکتر ادهم - وکیل - یونس آقا و عابدزاده
- میرزا سید احمد بهبهانی - کورس - مدلل - پورسرتیپ
- دیر آمدگی بی اجازه - آقایان : دهنبا - ملک مدنی - دکتر امیر اعلم - شرفی - علوی سبزواری - حاج فلاح بن ملک
- سید کاظم بزوی - شیرازی - دهستانی - اردی - مؤید قوامی - بقوانی - مرتضی قلیخان بیات - الهی - عراقی - جزه تاش
- دهبری - مهرانچی - مسعود تاشی - چاهشاهی - اعتبار - امیر تپور - طهرانی - نیک پور - بغلیار - نوخت - ارگانی - منصف
- وکیلی - شریعت زاده - ناصری - قراگوزلو - سهرابخان - کلتف - اورنگ - بنکدار - دشتی - حاج محمد رضا بهبهانی - دکتر آقمان
- مسعودی - دکتر سیدی - هزار جریسی - دکتر بهرامی - بیات ماکو

۱ - معافیت موقتی از تادیه تمام یا قسمتی از مخارج محاکمه در مورد دعوائی که برای معافیت از مخارج آن ادعای اعسار شده .

۲ - حق داشتن وکیل مجانی مطابق ماده ۱۸ این قانون

۳ - معافیت از دادن تأمین که باید از باج خسار چه بدهند در صورتیکه مدعی از باج خارجه باشد .

تیسره - در رسیدگی بدعوائی اعسار مدعی موقتاً از کلیه مخارج محاکمه مربوط بدعوی اعسار معاف نخواهد بود .

رئیس - اشکالی نیست (خبر) موافقین با ماده دهم قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده سوم .

ماده ۳ - معافیت از مخارج محاکمه باید برای هر دعوائی علیحده تحصیل شود ولی معسر میتواند در تمام مراحل مربوطه بهمان دعوی از حکم اعسار استفاده کند در مورد دعوائی متعدده که مدعی اعسار بر یک فرد متادیه نماید حکم اعسار که نسبت یکی از دعوائی صادر شود نسبت بسایر دعوائی هم سندی خواهد داشت .

رئیس - مخالفی نیست ۱ (خبر) موافقین با ماده سوم قیام فرمایند .

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده چهارم .

ماده ۴ - مرجع رسیدگی بدعوائی اعسار محکمه ایست که صلاحیت رسیدگی بدوی بدعوی اصلی را دارد دعوی اعسار برای معافیت از مخارج مرحله استئناف یا تریز نیز بمحکمه راجع است که بدایه بدعوائی اصلی رسیدگی کرده است .

رئیس - موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده پنجم .

ماده ۵ - دعوی اعسار بطرفیت مدعی العموم و مدعی علیه دعوی اصلی اقامه خواهد شد هرگاه محکمه

را حقوق کنند و در اینجا برعکس است در صورتیکه ما باید حتی المقدور از اعسار بکاهیم و دایره افلاس را توسعه بدهیم زیرا قسمت افلاس خیلی نادر است ولی قسمت اعسار را در هر موردی میتواند اظهار کنند .

وزیر عدلیه - قسمت شهادت در ماده ۳۰ پیشین ضعیف کرده است که شهود اگر شهادت دروغ بدهند مجازات آنها مطابق قانون مجازات عمومی معلوم خواهد شد اما در قسمت اعسار و افلاس اینها در واقع لثماً با هم فرق دارند معنی اعسار در حقیقت همان افلاس است و آن همان ذوعسرة قنطرة الی بسره میسره همان حکم افلاس است تفاوتی نمیکند هر کس که دارائش وافی به دیونش نیست او را میگوئیم معسر این یکفندی ادبی تر است و این همان افلاس است و تفاوتی نمیکند .

رئیس - موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند .

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده هشتم .

ماده ۸ - هويت شهود را باید نظریه و با نایب - الحکومه محل یا کدخدای تصدیق نماید مگر اینکه شهود در نزد محکمه معروف باشند .

رئیس - آقای دیبا .

دیبا - بختی جفا هست که نه نظریه دارد و نه نایب الحکومه کدخدا هم عجباً در دعوات یکسند رسمی ندارد که او را رسمی بدانند پس عقیده ام این است که در ماده اینطور نوشته شود که نظریه یا نایب الحکومه یا کدخدا یا معروفین آن محل .

وزیر عدلیه - اینجا نظریه و نایب الحکومه و کدخدا از نقطه نظر رسمیت آنهاست بالاخره باید معرف محدود باشد و یک جنبه رسمی هم داشته باشد که بتواند محاکم پای اتکاء کنند معروفین محل یک کلمه کشنداری است و ممکن است که اختلاف نظر پیدا شود و محکمه بگوید موقوف نیستند و این اسباب کشمکش است و اگر در واقع موقفین هستند که در نزد محکمه معروفیت دارند مطابق قسمت اخیر با آنها رفتار خواهد شد .

رئیس - موافقین با ماده هشتم قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده نهم .

ماده ۹ - محاکمه اعسار اختصاری است

رئیس - موافقین با ماده نهم قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . این را باید عرض کنم آقایانیکه رای میدهند من میتوانم بشمارم آقایان هم که رای نمیدهند آنها را میتوانم در نظر بگیرم ولی آقایان مردد را نمیتوانم . این را رعایت فرمائید .

ماده ۱۰ - مدیر دفتر شکلف است در ظرف دو روز از تاریخ وصول عرضحال اعسار دوسیه را بنظر حاکم محکمه برساند ناچنانچه حاکم حضور شهود را در جلسه محاکمه لازم بداند بمدعی اعسار اخطار شود که در روز مقرر شهود خود را حاضر نماید مدیر دفتر يك نسخه از عرضحال اعسار و مدارك اعسار و ضمانت آن را برای مدعی العموم و نسخه دیگر را برای طرف دعوی اصلی ارسال و ضمناً روز جلسه محاکم را تعیین و ابلاغ مینماید طرف دعوائی اصلی میتواند در موقع رسیدگی بدعوائی اعسار حاضر شده و اگر دلائل بر رد اعسار دارد بیان کند ولی عدم حضور او مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود .

رئیس - آقای دیبا .

طباطبائی دیبا - اینجا تصریح میشود اینک مدیر دفتر يك نسخه از عرضحال اعسار و مدارك اعسار را برای مدعی العموم و نسخه دیگر را برای طرف دعوی اصلی ارسال دارد شخصی که يك دعوی اصلی دارد و نسبت بمخارج محاکمه است این يك عرض حال اعسار داده است یکی نسبت بمخارج محاکمه و یکی هم اعسار است نسبت بدعوائی اصلی اینجا یکطور است که کاملاً معلوم نیست یعنی مدیر دفتر شکلف است عرضحال اعسار و ضمانتی که مربوط باعسار در موارد محاکمه است یا اعم از اینکه راجع باعسار باشد و مخارج محاکمه یا در کل دعوی اعسار چون ممکن است در بعضی اوقات نظر مدعی العموم را هم مدارك اصلی راجع باعسار جلب کنند نسبت

باعبار معلوم است مدعی العموم راجع بدعوی اصلی
مداخله ندارد در مسئله مخارج محاکمه است که حقیقت
چون بر ضرر دولت است از این جهت مدعی العموم
مداخله میکند حالا این ضمانت را که میفرستد دعوی
اصلی را هم نزد مدعی العموم میفرستد یا اینکه خبر
فقط نسبت باعبار و مخارج محاکمه است این را خوبست
آقای وزیر عدلیه يك توضیحی بفرماید که مطلب روشن
شود و بعد در عمل اسباب اشکال بیاید

وزیر عدلیه - بنده ملتفت نیستم نظر آقای دیبا
بر مطلب است یا بر عبارت اگر بر مطلب است اینقدر
اهمیت ندارد چون محاکمه اعبار در اینجا برای مخارج
محاکمه است چون در مخارج محاکمه مدعی العموم اگر
فرش کنیم تمام دلائل طرف را دید یا ندید خیلی تفاوت
نمیکند زیرا اگر از محکمه حکم قبول اعبار صادر شد
که مطابق آن عمل میکنند و اگر برود اعبار صادر شد
دارای استیناف است طرف میتواند استیناف بدهد و
کمتر اتفاق می افتد که دلائل اصل دعوی مداخلی در
اعبار داشته باشد دعوی يك چیزی است دلائل اعباری
که من ندارم مخارج محاکمه را بدهم امر دیگری است
مدارک هم البته متفاوت است و مدعی العموم بیش از
این دخالت ندارد یعنی از نظر دفاع حقوق دولت میخواهد
به بیند مدعی اعبار راست میگوید یا خلاف و اگر در
عبارت اشکالی ندارد چون میفرستد : مدیر دفتر
يك نسخه از عرضحال اعبار و مدارک اعبار و ضمانت آن
را برای مدعی العموم این (آن) ضمیر است و راجع
باعبار میشود یعنی ضمانت اعبار را و لازم نیست دیگر
که مدارک اصل دعوی را بفرستد پیش مدعی العموم و
مدعی العموم معطل بشود برای اینکه به بیند مدارک
دعوی درست است یا نیست و این عبارت کافی است از
برای افتاده این معنی

رئیس - آقایانیکه با ماده دهم موافقت دارند قیام
فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده یازدهم
ماده ۱۱ - هر گاه در جلسه رسیدگی یکی از طرفین
دعوی اصلی تقاضای رسیدگی نماید و طرف دیگر غایب
باشد محکمه بر حسب تقاضای مزبور بدعوی اعبار رسیدگی
نموده حکم صادر خواهد کرد و این حکم حضوری محسوب
است و در صورتی هم که رسیدگی بدعوی از توبه خارج
شد یا محاکمه توقیف شده باشد تقاضای یکی از اشخاص
مذکور برای تعقیب در رسیدگی کافی است .

رئیس - آقای دیبا .
طباطبائی دیبا - در این ماده در واقع خلاف اصل حقیقت
بنظر بنده مرتب شده یکی این است که ما يك اصل کلی
داریم در کلیه دعوی که مدعی اگر در جلسه محاکمه حاضر
نشود عرضحال او رد میشود این ماده چیز تازه بنظر من
آید یکی هم يك اصل کلی داریم که اگر یکطرف دیگر
حاضر نشود حکم نسبت با غیابی صادر میشود و در کمیسیون
عدلیه هم در اطراف این مذاکرات شد و آقای وزیر عدلیه
هم توضیحاتی دادند بنده می خواستم که اینجا هم يك
توضیحی بدهند که رفع اشکال بشود .

وزیر عدلیه - خلاف اصلی را که آقای دیبا میفرمایند
باید توجه داشته باشند این مسئله راجع به اعبار است
مخارج محاکمه است نه اصل دعوی و آن اصل هم که فرمودند
بجای خودش هست که اگر مدعی حاضر نشد بتقاضای
مدعی علیه عرضحال او ابطال میشود و اگر مدعی علیه
حاضر نشد بتقاضای مدعی ممکن است رسیدگی غیابی بشود
و این جا مقصودشان کدام است ابطال عرض حال در
صورتیکه مدعی حاضر نشد این ابطال عرض حال اصلی
که اقتضا ندارد اگر ابطال دعوی اعبار باشد مصلحت
نیست و بر خلاف صلاح مدعی اعبار است بهتر هم همین
است این ملاحظات هم شده بود در کمیسیون هم بنده
عرض کردم چون اینجا يك نظر تسریع هم در کار هست
که کار معطل نماند و بالاخره زودتر معلوم شود که این
آدم معسر است که بدون مخارج عرضحال پذیرفته شود
و زودتر باید تکلیفش معلوم شود این که فرمودند

برخلاف این اصل کلی است باید عرض کنم اصل کلی در
دعوی اصلی است نه در این مسئله و این يك دعوی
خیلی کوچک فرعی است و بعلاوه حق استیناف که از
برای او هست اگر فرض کنیم که در این رسیدگی غیابی
حق بدعی داده شده است و معسر است که اشکالی ندارد
عرضحالش بجزایان می افتد بنا بر این این ملاحظات شده
است و باین صورت در آمده است .

رئیس - موافقین یا ماده یازدهم قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . ماده دوازدهم .

ماده ۱۲ - محکمه در روز جلسه باستاد و شهادت
شهود و امارات مستنده هر يك از طرفین دعوی رسیدگی
نخواهد کرد و هر گاه محکمه نسبت قسمتی از مدعی به
عرضحال اعبار دعوی را ثابت و نسبت قسمتی غیر ثابت
دانست حکم بموافقت مدعی نسبت بهمان قسمت که ثابت
شده خواهد داد .

محکمه میتواند بدعی العموم و طرف دعوی اصلی
در صورتیکه شهودی برود اعبار داشته باشند اخطار
نکند و شهود خود را برای تحقیقات در محکمه حاضر
نمایند .

رئیس - آقای طهرانچی .
طهرانچی - در این ماده راجع باخطار شهود و
احضار شهود محکمه میتواند شهود طرف دعوی اصلی
و شهود بدعی العموم را بخواهد ولی در موضوع مدعی
اعبار فقط شهادت نامه کفایت کرده در این ماده این
است که محکمه می تواند شاهدهای طرف دعوی
اصلی یا مدعی العموم را می تواند بخواهد این بنظر
بنده تبیض شده است اگر محکمه میتواند شهود را بخواهد
باید شهود مدعی را هم بخواهد نه فقط مال طرف دعوی
و مال مدعی عموم را (مؤید احمدی - در ماده يك هست)
در ماده شش ابدأ در این موضوع چیزی نوشته .

مخیر کمسیون (مؤید احمدی) - بقیه بنده بر وضوحش
پرداخته شده است چون مسلم است وقتی که مدعی اعبار
شهودی دارد و محکمه لازم بداند احضار می کند

(طهرانچی - ماده شش که ندارد آقا) عرض کردم
در ماده اول است . مدعی اعبار اگر شهودی داشته باشد
و محکمه لازم بداند احضار میکند اشکال حضرتعالی
در این است که اگر مدعی علیه (این را می خواهید
بفرمایند) یا مدعی العموم شهودی برود او دارند این
را میفرمایند اسم برده اند (طهرانچی - خیز این را اسم
برده اند آن یکی را اسم برده اند) تخریب استیفاء فرموده اند
وقتی قاضی در هر موردی که لازم دانست شهودی
حاضر بشوند حاضر میشوند و در محکمه شهادت میدهند
این را بوضوح برداخته اند .

رئیس - آقایان موافقین یا ماده دوازدهم قیام
فرمایند . (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . ماده
سیزدهم :
ماده ۱۳ - حکم قبول اعبار قابل استیناف و تمیز
نیست و از حکم رد اعبار فقط میتوان استیناف داد .

رئیس - آقایان موافقین یا ماده سیزدهم قیام
فرمایند . (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده
چهاردهم :

ماده ۱۴ - هر گاه حکم برود اعبار صادر شد
بطریق ذیل رفتار میشود : اگر حکم بدایه صادر و
در طرف مدت قانونی استیناف داده نشده باشد مدعی
اعبار مکلف است تا سه روز پس از اتمام مدت استیناف
و اگر حکم استینافاً صادر شده باشد تا سه روز پس از
ابلاغ آن مخارج عرضحال دعوی اصلی را تأدیه نماید
و الا قرار رد عرضحال دعوی اصلی صادر خواهد شد .
رئیس - موافقین یا ماده چهاردهم قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند) تصویب شد . ماده پانزدهم :
ماده ۱۵ - در صورتیکه دعوی اعبار برای معافیت
از مخارج استینافی یا تمیزی باشد مدعی اعبار باید
تصدیق از دفتر محکمه که باعبار رسیدگی می کند
حاکمی از تقدیم عرضحال اعبار گرفته در طرف مدت
قانونی بر عرضحال استینافی یا تمیزی ضمیمه نماید ولی
بجزایان افتادن عرضحال استینافی یا تمیزی موقوف به
تسین نتیجه عرضحال اعبار است .

رئیس - اشکالی نیست؟ (خیر) موافقین این ماده قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده شانزدهم.

ماده شانزدهم - در مورد ماده قبول هر گاه مدعی اعیان عرض حال خود را تقویب نکرد و یا در ظرف مدت يك ماه بلا تقویب گذاشت عرض حال مزبور بتقاضای طرف دعوای اصلی رد و مطابق ماده چهارده رفتار میشود.

رئیس - موافقین با ماده شانزدهم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده هفدهم.

ماده ۱۷ - اگر معسر فوت نماید وراثت او حق نخواهد داشت از حکم دایر با اعیان مورث خود استفاده کنند.

رئیس - مخالفی نیست. آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده هیجدهم.

ماده ۱۸ - وکلای رسمی عدلیه مکلفند وکالت اشخاص معسر را موقوف بطور مجانی قبول کنند همین وکلای مجانی در این موارد مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهند آمد.

رئیس - موافقین با ماده هیجدهم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده نوزدهم.

ماده ۱۹ - اگر تا ده سال از تاریخ قبول اعیان معسر منتهی نگردد مخارجی که از پرداخت آن موقوفه معاف بوده است از او مطالبه نخواهد شد.

رئیس - آقایانسر

الرئیس - بنظر بنده این طلب هم مثل سایر مطالبات باید قانون مرور زمان شاملش باشد و بالاخصاس ماده لازم ندارد.

مخیر - عرض میکنم که البته حضرت والا توجه فرموده اند که این اعیان در دو مورد است يك وقت اعیان برای خرج محاکمه است يك وقت اعیان در مقابل محکومیه یا نهیدی است که کرده است عیال ما در فصل معافیت از خرج محاکمه هستیم يك شخصی آمده اعیانش به محکمه ثابت شده و ده سال هم گذشته است این دارا شده است بعد از ده سال حالا دولت این را بگیرد که خرج محاکمه ده سال پیش را بده این چیز خوبی نیست البته صدیق بفرمایند

رئیس - عرض میکنم که البته حضرت والا توجه فرموده اند که این اعیان در دو مورد است يك وقت اعیان برای خرج محاکمه است يك وقت اعیان در مقابل محکومیه یا نهیدی است که کرده است عیال ما در فصل معافیت از خرج محاکمه هستیم يك شخصی آمده اعیانش به محکمه ثابت شده و ده سال هم گذشته است این دارا شده است بعد از ده سال حالا دولت این را بگیرد که خرج محاکمه ده سال پیش را بده این چیز خوبی نیست البته صدیق بفرمایند

رئیس - عرض میکنم که البته حضرت والا توجه فرموده اند که این اعیان در دو مورد است يك وقت اعیان برای خرج محاکمه است يك وقت اعیان در مقابل محکومیه یا نهیدی است که کرده است عیال ما در فصل معافیت از خرج محاکمه هستیم يك شخصی آمده اعیانش به محکمه ثابت شده و ده سال هم گذشته است این دارا شده است بعد از ده سال حالا دولت این را بگیرد که خرج محاکمه ده سال پیش را بده این چیز خوبی نیست البته صدیق بفرمایند

رئیس - عرض میکنم که البته حضرت والا توجه فرموده اند که این اعیان در دو مورد است يك وقت اعیان برای خرج محاکمه است يك وقت اعیان در مقابل محکومیه یا نهیدی است که کرده است عیال ما در فصل معافیت از خرج محاکمه هستیم يك شخصی آمده اعیانش به محکمه ثابت شده و ده سال هم گذشته است این دارا شده است بعد از ده سال حالا دولت این را بگیرد که خرج محاکمه ده سال پیش را بده این چیز خوبی نیست البته صدیق بفرمایند

رئیس - عرض میکنم که البته حضرت والا توجه فرموده اند که این اعیان در دو مورد است يك وقت اعیان برای خرج محاکمه است يك وقت اعیان در مقابل محکومیه یا نهیدی است که کرده است عیال ما در فصل معافیت از خرج محاکمه هستیم يك شخصی آمده اعیانش به محکمه ثابت شده و ده سال هم گذشته است این دارا شده است بعد از ده سال حالا دولت این را بگیرد که خرج محاکمه ده سال پیش را بده این چیز خوبی نیست البته صدیق بفرمایند

رئیس - عرض میکنم که البته حضرت والا توجه فرموده اند که این اعیان در دو مورد است يك وقت اعیان برای خرج محاکمه است يك وقت اعیان در مقابل محکومیه یا نهیدی است که کرده است عیال ما در فصل معافیت از خرج محاکمه هستیم يك شخصی آمده اعیانش به محکمه ثابت شده و ده سال هم گذشته است این دارا شده است بعد از ده سال حالا دولت این را بگیرد که خرج محاکمه ده سال پیش را بده این چیز خوبی نیست البته صدیق بفرمایند

زیرا که حکم اعیان نظر این که معافیتش موقت است و نظر باینکه خود این عنوان مانع تأخیر مرور زمانست البته هر وقت که آن شخص دارا باشد باید که حتماً بپردازد زیرا که این اصول دین است و بنده معتقدم که اگر معسر از اعیان در آمد و تمکن پیدا کرد آن مخارجی که بآن جهت معاف از تادیه آن بوده است باید حتماً بپردازد و مرور زمان نباید در این مسئله وارد شود. (صحیح است)

مخیر - تصور می کنم که حالا آقای افسر حدیق فرمودند که این ماده وجودش لازم است به علت این که همین سوء ظنی که تصور می کردیم در کیسیون هم مذاکره شد حضرت والا هم در کیسیون عقیدتان این بود که تابع قوانین عیوبیت ولی حالا ملاحظه فرمودید که آقای شریعت زاده استدلال فرمودند که چون این معافیت موقت است باید هر وقت دارا شد بدهد. پس ازین جهت تصور میکنم بودنش بد قانون لازمست.

رئیس - آقایان

پس از نمایندگان - جواب آقای شریعت زاده داده شد.

رئیس - آقایانیکه باینکه ماده نوزدهم موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند). تصویب شد ماده بیستم:

فصل دوم - اعیان در مورد محکومیه

ماده ۲۰ - مرجع رسیدگی بدعوای اعیان در مورد محکومیه محکمه است که بدایه بدعوای اصلی رسیدگی کرده است.

دعوای اعیان در مقابل اوراق اجرائیه ثبت اسناد در محکمه محل اقامت مدعی اعیان اقامه خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده بیستم قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند). تصویب شد. ماده بیست و یکم:

ماده ۲۱ - دعوای اعیان در مورد محکومیه به سه لایحه محکومیه دعوی اصلی و در مورد ورنه لازم الاجرائی بت اسناد بطریق منهدله اقامه میشود.

رئیس - موافقین با ماده بیست و یکم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده بیست و دویم:

ماده ۲۲ - در رسیدگی بدعوای اعیان در مورد محکومیه هر گاه محکوم علیه برای معافیت موقتی از پرداخت مخارج عدلیه نیز ادعای اعیان معاف است.

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند (جمعی قیام کردند) تصویب شد. ماده بیست و سوم:

ماده ۲۳ - مدعی اعیان باید شهادت کتبی لایق چهار نفر از اشخاصی که از وضع عیوبیت و زندگانی او مطلع باشند بپیشگاه خود بنویسد نماید. بد شهادت نامه مذکور باید اسم و شغل و وسایل گذران مدعی اعیان و عدم تمکن او برای پرداخت محکومیه با دین با تعیین مبلغ آن تصریح شود.

رئیس - مخالفی نیست؟ (گفته شد - خیر) آقایان موافقین قیام فرمایند (عده زیادی قیام کردند) تصویب شد. ماده بیست و چهارم:

ماده ۲۴ - مقررات مواد ۱۹ و ۲۰ و قسمت اول ماده ۱۰ و ماده ۱۱ و ماده ۱۲ (جز اجتناب مدعی البوم) در مورد اعیان نسبت به محکومیه با دین نیز رعایت خواهد شد.

رئیس - آقای معیط

محیط لاریجانی - اشتباهی بود رفع شد عرضی ندارم.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرضی ندارم.

رئیس - اشکالی ندارد. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده بیست و پنجم:

ماده ۲۵ - در صورت غیبت مدعی اعیان در جلسه محاکمه یا عدم تعقیب او تقاضای مدعی علیه برای رسیدگی بدعوای مزبور کافی است.

رئیس - اشکالی ندارد. آقایان موافقین با ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند (جمعی قیام کردند) تصویب شد. ماده بیست و سوم:

ماده ۲۳ - مدعی اعیان باید شهادت کتبی لایق چهار نفر از اشخاصی که از وضع عیوبیت و زندگانی او مطلع باشند بپیشگاه خود بنویسد نماید. بد شهادت نامه مذکور باید اسم و شغل و وسایل گذران مدعی اعیان و عدم تمکن او برای پرداخت محکومیه با دین با تعیین مبلغ آن تصریح شود.

رئیس - مخالفی نیست؟ (گفته شد - خیر) آقایان موافقین قیام فرمایند (عده زیادی قیام کردند) تصویب شد. ماده بیست و چهارم:

ماده ۲۴ - مقررات مواد ۱۹ و ۲۰ و قسمت اول ماده ۱۰ و ماده ۱۱ و ماده ۱۲ (جز اجتناب مدعی البوم) در مورد اعیان نسبت به محکومیه با دین نیز رعایت خواهد شد.

رئیس - آقای معیط

محیط لاریجانی - اشتباهی بود رفع شد عرضی ندارم.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرضی ندارم.

رئیس - اشکالی ندارد. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

رئیس - اشکالی نیست. آقایان موافقین با این ماده بیست و پنج قیام فرمایند (چند نفر قیام نمودند) تأمل

پدر باید آقا ... (پس از شمارش عده رای دهندگان)
پدر باید . تصویب شد . ماده پست و ششم فراتر میشود ؛
ماده ۲۶ - حکم رد یا قبول اعیان در مورد محکوم به
قابل استیفاء و تنزی است .

رئیس - نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) . موافقین
قیام فرمایند . (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده
پست و هفتم :

فصل سوم - مقررات جزائی

ماده ۲۷ - در مورد رد عرضحال اعیان بطریق ذیل
و قضا میشود :

۱ - در صورتیکه ادعای اعیان برای معافیت از
مخارج عدلیه باشد محکمه در ضمن حکم رد اعیان مدعی
اعسار را پرداخت وجوه ذیل محکوم خواهد کرد :

الف - دو برابر مخارج دعوی اصلی در مرحله
که برای معافیت از مخارج آن عرضحال اعیان داده
شده در صورت تقبیب دعوی اصلی و در غیر اینصورت
معادل آن مخارج .

ب - حق الوکاله وکیل از بابت محاکمه اعیان در
صورتیکه وکیل مطابق ماده ۱۸ برای او معین شده باشد
و بشرط تقاضای وکیل .

۲ - در صورتیکه ادعای اعیان در مورد محکوم به
باشد محکمه در ضمن حکم رد اعیان مدعی اعسار را
پرداخت وجوه ذیل محکوم مینماید .

الف - مخارج محاکمه اعیان معادل دو برابر
مخارج معمولی .

ب - حق الوکاله وکیل از بابت محاکمه اعیان
(بشرح مذکور در قسمت (ب) فتره اول همین ماده)

رئیس - آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند .
(اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده پست و هشتم
فراغت میشود :

ماده ۲۸ - مفاد قسمت ۲ از ماده ۲۷ در مورد رد
اعیان در مقابل اوراق اجرائیه بت استناد نیز لازم الرایه
است .

رئیس - موافقین با ماده پست و هشت قیام فرمایند
(جمع زیادی برخاستند) تصویب شد . ماده پست و نهم :

ماده ۲۹ - هرگاه معلوم شود پس از صدور حکم
اعیان از معسر رفع عسرت شده و سهوا از حکم اعیان
استفاده کرده است بقاضای محکوم به یا شهیدله جزاء
تقیب و حبس تأدیبی تا دو ماه محکوم خواهد شد .

رئیس - موافقین با ماده ۲۹ قیام فرمایند (عدد زیادی
برخواستند) تصویب شد . ماده سیام :

ماده ۳۰ - اگر پس از قبول اعیان ثابت شود که
شهود قضیه عمداً شهادت دروغ گویی یا شفاهی داده اند
بمجازات مذکور در قسمت اخیر ماده ۲۱۸ قانون مجازات
عمومی محکوم خواهند شد .

رئیس - آقای اورنگ :

اورنگ - عرض کنم بنده فقط توضیحی میخواهم
در ماده سی می نویسد اگر پس از قبول اعیان ثابت شود
که شهود قضیه عمداً شهادت دروغ گویی یا شفاهی
داده اند بمجازات مذکور در قسمت اخیر ماده ۲۱۸

قانون مجازات عمومی محکوم خواهند شد درست است ؟ حالا
اگر خود معسر بعد از صادر شدن حکم معلوم شود که
تسکن پیدا کرده و مالی شده و توانائی پیدا کرده با این
حال باز هم استفاده کرده است این آدم را آمده اند و

برایش دو ماه حبس تأدیبی (در ماده ۲۹) مقرر داشته
ولی شهود قضیه را که بعد ثابت شود شهادت خلاف
داده اند برایشان مجازات بیشتری قائل شده اند . چرا ؟

(احتشام زاده - اخلاقاً) بنده تصور میکنم که باید قضیه
برعکس باشد ولی حالا از آقای وزیر محترم عدلیه میپرسم
و عرض می کنم برای آنها هم مجازاتی در خور آن

شهادت خلاف و دروغی که داده اند مقرر شود و برای
آنکس که استفاده کرده است از حکم اعیان و بعد از
متحمل شدن هم استفاده کرده مجازات زیادتری در نظر

بگیرند . ولی نمیدانم اینجا چه نظری بوده است که
عکس شده است ؟

ولپر عدلیه - اینجا سه ماده است از برای مجازات
معسر و کسیکه شهادت دروغ داده است دو ماده مربوط

بخش مدعی اعیان است یعنی يك وقت این است که
خودش را بدروغ و خلاف واقع معسر قلمداد میکند که تکلیف
او در ماده ۳۱ همین شده است و بحسب قادی از يك تا شش
ماه محکوم میشود یکی هم مفاد ماده ۲۹ است که معسر در

موقعیکه عرض حال اعیان داده است راستگو بوده است ولی بعد
و در این بین منمکن شده ولی بعد از تسکن دینش را بدوات
نپرداخته است در اینجا و چنان میگوید که باید بگذردی
البته مجازات کثیر باشد زیرا که اول حقیقه معسر بوده است

و بعد دارا شده و از حکم معسر استفاده کرده است و
بنده حالا عرض می کنم که حتی این است که ماده ۳۱
بجای ماده ۲۹ باشد و ماده ۲۹ بجای ماده ۳۱ این

اوفق و انطباق است بترتیب . یکی هم ماده سیام است
که مجازات شهود را معین می کند در صورتی که شهادت
خلاف واقع بدهند .

رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - بنده بناظرم این ماده تصویب ضرورتی
ندارد زیرا که این ماده یکی از افراد احکام قانونی است
که در مورد شهادت دروغ مقرر گردیده است و تکلیف
آن هم در قانون مجازات عمومی مقرر شده است و وقتی
که در این دعوی حقوقی موضوع شهادت دروغ پیش آمد

مطابق قانون مجازات عمومی بایستی تقبیب و مجازات شود
پس در واقع ما همین مطلب را اینجا تأیید کرده ایم یعنی
اصولی را که در همه جا و در هر مورد معتبر و مجری
است اینجا باز ذکر کرده ایم و حال آنکه اگر این را

هم نمی نوشتیم فرض اینکه شاید در دعوی اعیان اگر
دروغ بگوید از مجازات معافیت فرزند صحیحی نبوده
است (صحیح است) بنابراین بنده معتقد هستم که وقتی
که در قوانین ما با و در صریح تکلیف اعمالی که جرم شناخته

شده است معین و مشخص گردیده است دیگر در قوانین
بعدی اعمالی که در عداد افراد مربوطه بآن اصل کلی
است ذکر شود بناظر بنده ضرورتی ندارد (صحیح است)

ولپر عدلیه - این مسئله را که آقای شریعت زاده

تذکر دادند مربوط است بدو اصل یکی اصل اختصار
است در قوانین که در هر کجا حکم کلی برای صوابی
و افرادی ذکر شد دیگر لازم نیست در موارد دیگر تذکر
داده شود دلیل این هم همان جنبه اختصار است و چیز
دیگری نیست . يك اصل دیگری است که با سلیقه بعضی
قانون گذاران بیشتر موافق است و آن این است که قوانین
جزائی مخصوصاً هر چه بیشتر تسریع شود و انتشار پیدا
کند و مردم بر آن مطلع و واقف گردند بهتر است یعنی
در هر قانونی که جنبه جزائی دارد اینجا اشاره میشود
که این مورد از صوابی ماده فلان قانون مجازات است
و برای تذکر این را بهتر می پسندد وزارت عدلیه هم این
طریقه را بهتر میدانند و می پسندد برای اطلاع و آگاهی
عامه . (عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است)

رئیس - آقایانیکه با ماده سی موافقت دارند قیام
فرمایند (جمعی برخاستند) . تصویب شد . ماده سی و یکم
ماده ۳۱ - اگر پس از صدور حکم اعیان معلوم شود
که مدعی اعیان بر خلاف واقع خود را معسر قلمداد کرده
بحبس تأدیبی از یکماه تا ششماه محکوم خواهد شد .

رئیس - مخالفی ندارد . آقایان موافقین قیام فرمایند
(اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده سی و دوم قرائت
می شود :

ماده ۳۲ - هر کس که بتجویی از اجزاء برای معسر
قلمداد کردن کسی که معسر نیست یا او بتجانی کرده و یا بر خلاف
حقیقت خود را طلبکار معسر قلمداد و درین موضوع
با معسر بتجانی کند شریک جرم مذکور در ماده فوق محسوب
خواهد شد .

رئیس - اشکالی ندارد ؟ (گفتند - خیر) آقایان که
موافقت با این ماده دارند قیام فرمایند (عده زیادی
برخواستند) تصویب شد . ماده ۳۳ :

فصل چهارم - مقررات مختلفه :

ماده ۳۳ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۳۴ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۳۵ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۳۶ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۳۷ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۳۸ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۳۹ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۴۰ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۴۱ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ماده ۴۲ - از تاجر عرضحال اعیان پذیرفته نمیشود
تا چری که مدعی اعیان باشد باید مطابق مقررات قانون
تجارت عرضحال توقف دهد .

ولیس - آقای احتشامزاده .

احتشامزاده - بلوریکه خاطر نمایندگان محترم

منتحضر است در شور اول این لایحه در موضوع افلاس مذاکراتی شد و نظر پنی از حیث تأمین مواردی که لازم است دارای مهر و فلس غرامت شود در مجلس شد در کابینه عدلیه هم تا بنا چاپ نظر آقای وزیر عدلیه در این امر است و وعده فرمودند در آیه با مطالعات و نظری لایحه تنظیم کنند و مورد افلاس را هم بلوریکه در مورد بیان متعدد بلور غرامت که این طلبکاران تقسیم و تقسیم میشود تأمین کنند بنده قبل از اینکه ماده سی و نهم قرائت شود بایشان تذکر دادم و عرض کردم که اصولاً تقاضی نیست در قوانین مندرجات و مقررات قانونی را عطف سابق کرد مگر اینکه ضرورت توفی القادح ايجاب کند عطف سابق کردن را علاوه از نظر اینکه آقای وزیر عدلیه وعده فرمودند که مطالعاتی بفرمایند و راجع باین قضیه يك تصدیقی اتخاذ کنند مقتضی این بود که واردی هم باشد که بکلی در تمامان مطالعات خودشان را بفرمایند تا شاید زودتر بتواند لایحه را که برای غرامت لازم بود تهیه کنند بنابراین بنده این پیشنهاد را تهیه و تقدیم کردم و تصور هم میکنم مصلحت این باشد که حتی الامکان اجازه ندهیم که قوانین عطف سابق بکنند .

وزیر عدلیه - در این قسمت ماده ۳۹ با این اصلاح

بنده موافقت میکنم . اشکالی نیست .

ولیس - نظر آقای مخبر چیست ؟

مخبر - در کابینه هم این نظریه را آقای احتشامزاده فرمودند و چون نظریه خوبی است بنده هم موافقت میکنم .

ولیس - رای میگیریم آقایانیکه با ماده ۳۹ پیشنهادی آقای احتشامزاده که آقای وزیر عدلیه و آقای مخبر هم قبول کردند موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . ماده چهارم قرائت میشود :

ماده ۴۰ - قانون اعزاز و افلاس - مصوب ۲۵ آبانماه ۱۳۱۰
تاریخ و شماره ۶۲۴ و ۶۲۵ و ۶۲۶ و ۶۲۷ و ۶۲۸ و ۶۲۹ و ۶۳۰ و ۸۰۰ و ۸۰۱ و ۸۰۲ و ۸۰۳ و ۸۰۴ و ۸۰۵ قانون اصول کتابیکه بموجب

کامه دین در ماده اضافه است . این اسباب زحمت خواهد شد . عرض دیگر بنده هم راجع بهمان ایرادی بود که آقای شریعتزاده در موضوع ماده ۳۴ فرمودند . اوراق اجرائیه اگر بنا باشد مشمول مرور زمان باشد و رفته های اجرائیه خیلی است که الان در اداره اجرا معطل مانده و اگر اینطور بشود خیلی اشکال دارد و اوراق اجرائیه هست که سالهای متعددی از پیش گذشته و این چیز غریبی خواهد شد مرور زمان آقا مربوط به ادعا است و الا اسناد و مدارکی که به حکم آمد و رسیدگی درش شد و حکم صادر گردید و اجرای آن بتعمیق اذعان دیگر مرور زمان شامل آن نمیتواند بشود اینکه در ماده ۳۴ میفرماید : مرور زمان از تاریخ نمکن جاری میشود . خود این تاریخ نمکن اشکال دارد آقا . می گوید ده سال پیش من نمکن نبودم از کجا تاریخ نمکن معلوم میشود و بنده گمان میکنم که با این ترتیب اشکالات زیادی دارد و رفته اجرائیه آقا مرور زمان ندارد مرور زمان مال دعاوی است و این ایراد آقای شریعتزاده وارد است فلسفه اش هم این است که مردم نگذارند دعاوی کهنه شود که محکمه بگوید من قادر به رسیدگی دعاوی چهل ساله و بیست ساله نیستم ولی فلسفه این غیر از آن است آنجا میگوید من قادر نیستم رسیدگی این دعوی برای این است که محاکم نمیتوانند اسناد و مدارکی را که مال ده سال بیست سال قبل است رسیدگی کنند تحقیق کنند برای اینکه اساساً رسیدگی مشکل است که آیا این بچه جهه باقی مانده یا وضعیت زمان تغییر داده ولی قسمتی که رسیدگی شده و ورقه اجرائی صادر گردیده این دیگر اشکالی ندارد که قانون مرور زمان شامل آن قرار

دهم و این بقیده بنده اسباب زحمت خواهد شد . وزیر عدلیه - در قسمت اصلاح ماده ۲۶ که دین علاوه شود اینطور نوشته شود : در مورد محکوم به باین و اینطور اصلاح شود بنده موافقم . اما در مورد ماده ۳۴ گویا آقای طهرانچی خوب توجه فرمودند مرور زمان حقیقتش این است که از يك تاريخی که قانون آرا

مبدأ مرور زمان قرار میدهد که اگر دین را مطالبه نکند پنی وقتی مطالبه نکرد تا یکمندی اصولاً این کاشف از اعراض است (اینطور است) و میگذاریم (اصراف) و بیکریم بنابراین دیگر حق مطالبه ندارد در مورد اوراق اجرائیه که صادر از محاکم است و اوراق لازم الاجرا که صادر از دفاتر است این در مورد مطالبه است که اجرائیه صادر میشود در حال مطالبه است حال مطالبه چهل سال هم طول بکشد مرور زمان نمیشود اینجا فرض این است که یکمندی در مطالبه پیدا شده است مانع چیست ؟ اعصار آنها نبود اعصار پنی ورقه اجرائیه که بر علیه صادر شد پنی کسیکه اعصارش ثابت شده است چون مانع از مطالبه است کی حق مطالبه پیدا میکند و قبیکه این مصر نمکن شد اگر از تاریخ نمکن ماده سال مطالبه نکرد مثل سایر دیون است که طلب داشته و مطالبه نکرده بنا بر این هیچ اشکالی ندارد . (صحیح است - صحیح است)

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
روحی - مذاکرات کافی نیست آقا .
ولیس - چرا آقای روحی کافی نیست ؟

روحی - در کلیات عرض کنم یا در کلیات مذاکرات ؟
ولیس - خیر در کلیات مذاکرات .
روحی - عرض کنم در کلیات فقط بیک مختصری آقا

اظهار کردند بنده خواستم که در قسمت افلاس برای پنی خدمت آقای وزیر عدلیه عرض کنم که این مورد را هم در نظر بگیرند و توجه بفرمایند اگر اجازه می فرمایند عرض کنم .
(نمایندگان - بفرماید)

روحی - عرض کنم بموجب این قانون دیگر لفظ افلاس از حوزه قضای ایران خارج شد و این برای بنده حقیقتاً اسباب تأسف است زیرا مصر با مجلس خیلی فرق دارد راجع با عصار گفته شده است و این امکان ذوق عسرة قنطرة الی مسره . راجع با افلاس جدید است که (الفلس فی امان افو) آن آیه آسمانی ایشان

خدیجه است مستر آقا کشی است که يك بدهی دارد
 لیکن در مقابل بنگیزی دارد که دسترس بان ندارد
 بنده اینجا مقرضم لیکن بنگهداری فرش در آمریکا
 فارم مقلس کنی است که اضلا چیزی ندارد در مقابل
 بدهی مردم بنگهدار ندارد جامه زیر بار مقلس خیلی
 بد میرود دیر می رود لفظ مقلس تنگ آورد است لحنجات
 زده است گسیکه بگوید من مقلس ولی نصرا با کمال
 پیشانی باز عنوان میکنند که من نصرم میگوید من
 الان محل دارم اما مقلس هم هیچ منظوم نیست کنی هم اطلاع
 ندارد و در سایه اعشار مال مردن خورده است و موفق
 بنگلاره برداری شده است ولی در این جا من حقیقه
 متاسفم که هیچ راجع بافلاس نیست و مخصوصاً نظر آقای
 وزیر عدلیه را جلب میکنم نسبت باینه موضوع که حتی
 اذقذور خانه اعسار را باید تنگ کرد و افلاس را باز
 گذاشت چون تنگ دارند نسبت بافلاس ولی عرض
 کردم اعسار را هر کسی با پیشانی گشاده اظهار
 میکند این عرایض بنده بود و معتقدم که باید هر چه
 زودتر این موضوع را در نظر بگیرند که از دائره اعسار
 کاسته شود و راجع بافلاس قوانینی بیاورند و این
 قسمت را خیلی سخت بکنند و طوری بکنند که از
 این کار جلو گیری شود و حقیقه این اعسار مردم
 را ازین ببرد و جواب نمی خواهم مقصودم تذکر
 بود.

المهر - مذاکرات کافی است.

ولیس - آقایانکه مذاکرات را کافی میدانند
 قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) معلوم میشود کافی
 است . آقای وزیر عدلیه تذکری داده اند که خوبست
 ماده ۳۱ بجای ماده ۲۹ و ماده ۲۹ بجای ماده ۳۱
 گذارند شود اجازه بفرمایند همینطور بشود (تهابندگان -
 بله) آقای مخبر هم موافق هستند ؟

مخبر - بله .
 مطالبی دیا - اجازه نفرمایند بنده قبل از رأی
 عرض دارم .
 رئیس - آقا میدانند وقتی ماده مطرح است اگر

اصلاحاتی بشود باید در خود آن ماده بقود و تکیه
 بنده رأی گرفته شد دیگر قابل مذاکره نیست حافظ
 توضیحی که آقای وزیر عدلیه دادند قناعت میکنیم
 و میدانیم این مهود است والا بر ماده نمی توانیم بفرزاییم
 (صحیح است) آقایانی که با مجموع این قانون با
 نظیری که در ترتیب دو ماده بعد آمد موافقت دارند
 قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد .
 [۲ .. دور و تصویب لایحه استخدا متخصمین جای کار]
 ولیس - کار کوچکی هم آقای پات دارند .
 خبر کمیسیون بودجه راجع باستخدام متخصمین چاپکار :
 کمیسیون بودجه با حضور آقای پات رئیس اداره
 کل فلاحه و صناعت لایحه نمره ۱۶۱۸۳ دولت راجع
 بندهید کترات چهار نفر متخصمین جای ساز از انباع
 چین را مطرح نمود و مورد شور قرار داده بالآخره با عین
 ماده واحده پیشنهادی موافقت و اینک راپورت آرا برای
 تصویب مجلس مقدس شورای ملی تقدیم می دارد .

ولیس - عین ماده واحده پیشنهادی قرائت میشود .
 ماده واحده - مجلس شورای ملی اداره کل
 صناعت و فلاحه اجازه میدهد لرا در داد استخدام چهار
 نفر متخصمین جای ساز انباع چین را از تاریخ انقضاء
 برای مدت سه سال دیگر تجدید نماید حقوق ماهیانه
 متخصمین مزبور خدماً از مبلغ چهار هزار (۴۰۰۰)
 ریال وحد اکثر مخارج ایاب وذهاب هر يك از مبلغ
 پنج هزار (۵۰۰۰) ریال نباید تجاوز کند .

نصرت - در صورتیکه متخصمین فوق الذکر بر
 حسب لزوم برای پیشرفت امور مربوطه بچاپکاری و
 چاپ سازی در بعضی روزها لالال دو ساعت اضافه
 بر ساعات کار اداری بانجام خدمت مشغول باشند اداره
 کل صناعت و فلاحه مجاز است بزرگ تا میزان روزی
 ده ریال از محل اعتبارات مربوطه بدوستان چاپکاری
 بعنوان فوق العاده اضافه کار بپردازد .

ولیس - خبر کمیسیون امور خارجه
 کمیسیون امور خارجه لایحه دولت راجع بندهید
 کترات چهار نفر متخصمین جای ساز از انباع چین

را مورد شور و مطالعه قرار داده باستخدام متخصمین
 مزبور را از نقطه نظر ملیت تصویب و خبر آرا تقدیم
 می دارد .

ولیس - آقای روحی .
 روحی - عرض کنم خیلی خوشوقتم که حقیقه
 چاپکاری در این مملکت با يك سرعت و توجه مخصوصی
 پیشرفت میکند ولی بنده از جهت دیگر متاسفم که فقط
 مؤسسانی که اداره فلاحه راجع به چاپ دارد فقط
 منحصر است بدوستان که در مازندران است و یکی
 هم در لاهیجان البته لاهیجان وسیعتر و زیادتر است
 ولی در جاهای دیگر هم چاپ کاشته میشود از جمله
 الاکان است الاکان محلی است که امروز شاهدنوسه
 بچاپکاریش طرف نسبت به لاهیجان هم نیست ولی
 به يك ماشین چاپ خشک کنی آنجاست و نه یکی از
 این متخصمین در آنجا هستند هیچ توجهی نسبت باین
 قسمت نمیشود همینطور هم تا اقصای نومان چاپکاری
 شروع شده و بایستی هم شروع شود زیرا در سال
 امیدواریم از این راه مبلغ مهمی پول باین مملکت
 بیاید و خیلی خوشوقتم که در اداره افلاحت دیدم که
 امسال صدی بیست نقد مصرف مملکت را در همین جا
 خودمان تهیه میکنیم و حقیقه جای شکر گذاری دارد
 و بایستی همه ما بسازار نسبت باین مقام اعظمتی باشیم
 که یویه برای این مملکت يك خیر اعلاوه میکند .
 اما راجع بچاپکاری در قسمت الاکان بگفتندی توجه
 نشده است و خواستم خاطر محترمان را متوجه کنم
 رکه همان ماشین الاتی را که دو مؤسسان لاهیجان دارند
 لااقل نصف آرا یا یکمقدارش را به الاکان تخصیص
 بدهند یا اینکه ممکن است همانرا سپار قرار بدهند
 این ماشینهای چاپ خشک کنی یکماه اینجا باشد
 دو ماه هم به الاکان برند و این متخصمین چاپکاری
 چینی هم ممکن است بآنجاها هم بروند و یکدشورانی
 هم بآنجاها بدهند یکی دیگر هم راجع ببجارت چسای
 است ببجارت چسای در امسال آندو تنقرا نداشته است
 دلیل هم زیاد دارد دلیل مهم آن این است که دولت
 باید بداند که بیستون مقداری که چاپ در ایران
 تولید میشود بهمان اندازه از خارج معانت کنند تا

مهر - در کنتزان .
 رئیس اداره فلاحه و صناعت (آقای پات) - این
 توجهی که نسبت بزراعت چاپ لاهیجان است برای
 تمام جاهای که چاپکاری هست میندول میشود این
 متخصمین چاپکاری همه جا میروند هر قسمتی از
 مازندران کیلان آستارا قاضا بکنند آنها می روند
 شاید قاضا نکرده باشند ممکن است قاضا
 کنند و بخواهند . حالا که بفرمایند البته باینه
 دستور میدهم آنهاجا هم بروند و راجع باین چاپ
 خشک کنی جهت الاکان خواه اهالی هم قاضا کرده
 بودند و موافقت هم شده است و بآنجا ورد میشود
 يك شرکتهای هم تشکیل شده است با کمک بدانک
 فلاحه و خود اهالی هم میتوانند که يك کارخانچینی
 تأسیس بکنند برای چاپ سازی و طرز بسته بندی و
 ترتیب عمل آوردن چاپ تا با نظر اداره فلاحه طوری
 بشود که چاپها مرغوب بشود آنوقت خود مردم قطعاً
 خواهند خرید و این جور نمیشود گفت که خدماً چون
 ما خودمان چاپ بدست میکنیم دیگر مردم چاپ خارج
 نخرند . خیر ما باید چاپی را طوری تهیه کنیم که مردم
 خودشان بخرند .

رئیس - آقای اورنگ .
 اورنگ - موافق . مذاکرات هم کافی است .
 رئیس - پیشنهاد آقای امیر تیمور .
 پیشنهاد میکنم در ماده واحده بعد از کلمه اقتضای اضافه نشود مدت قرار داد سابق .
 رئیس - آقای امیر تیمور .
 امیر تیمور - عرض کنم تصور میکنم آقای بان قبول بفرمایند عبارت ماده سلیس نیست منظورشان البته این است که بعد از اینکه کسب سابقان متقاضی شد استخدام بکنند ولی عبارت ماده سلیس نیست .
 مخیر - این اصلاحی که آقای امیر تیمور پیشنهاد کردند صحیح است و موافقت دارم به علاوه دو اصلاح دیگر هم پیشنهاد میکنم بعد بیاورند یکی اینکه بجای کلمه (ایاب و ذهاب) چونکه اینجا هستند دیگر ایاب ندارند و فقط ذهاب است این را بپوشید مخارج مراجعت . ایکی دیگر هم چون مخارج آمدن از سر حذف میشود بجای پنجهزار ریال بپوشند دو هزار و پانصد ریال (۲۵۰۰) این دو اصلاح را بفرمایند مخیر اضافه بکنند .

رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی دیا :
 پیشنهاد میسایم ماده واحده تبدیل بماده اول شده و ماده دوم ذیل اضافه شود :
 ماده دوم - اداره صنعت سالی مواد قرار داد اشخاص فوق را با رعایت قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین خواهد نمود .

طباطبائی دیا - چون بر حسب معمول در تمام کسبهای که منعقد میشود این ماده باید باشد این است که بنده این پیشنهاد را کردم که در ماده اضافه شود که سایر شرایط هم بر طبق همان قانون است .
 مخیر - این پیشنهاد آقای دیا صحیح است ولی نه اینکه ماده دوم باشد خوبست بطور نبره یا ذیل همان ماده واحده نوشته شود که سایر شرایط هم بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .
 رئیس - نظر دولت هم موافق است ؟
 رئیس اداره فلاحات - بلی بنده هم موافقم .
 رئیس - آقایانکه با ماده واحده با اصلاحاتی که از طرف آقای مخیر پیشنهاد شد ، با اصلاحی که از طرف آقای امیر تیمور ضمیمه شد و با اصلاحی که از طرف آقای دیا افزوده شد موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد .
 (اخذ و شماره آراء بعد آمده بود و نه ورقه سفید تعداد شد)
 رئیس - قانون استخدام چایکار های چینی به اکثریت نود و نه رأی تصویب شد .

[۴ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه]
 رئیس - از طرف چند نفر از آقایان در تعیین اوقات جلسه پیشنهادی رسیده است (همه به این نمایندگان - چند نفر از نمایندگان - موافق نیستیم) با چه چیز موافق نیستید ؟ بنده يك حرف مجملی زدم که در تعیین اوقات جلسه پیشنهادی شده است

بنوعی که قرائت نشده است که موافق نیستید به علاوه حالا آراء مطرح نمیکتیم برای اینکه مبادون در ارتباط هستیم و شبه بیست و چهارم را ساعت هفت وقت برای کارهای آقای وزیر مالیه معین کرده ایم و حالا این ارتباط را من نمیتوانم ضایع کنم پس بهتر

این است در این باب در جلسه دیگر صحبت کنیم (صحیح است) . جلسه آینده شنبه ۲۴ آذر ساعت هفت دستور شور دو لایحه الفاء مالیات ارضی و اصلاح قانون مالیات بر عایدات (مجلس ده ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

این است در این باب در جلسه دیگر صحبت کنیم (صحیح است) . جلسه آینده شنبه ۲۴ آذر ساعت هفت دستور شور دو لایحه الفاء مالیات ارضی و اصلاح قانون مالیات بر عایدات (مجلس ده ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

- اسامی رأی دهندگان - آقایان: درانی - کازرونیان - اوگانی - نوبخت - اورنگ - اسدی - پارسا - سلطانی - وهابزاده - کاشف - حاج محمد رضا بهبهانی - میرزا موسی خان مرآت - دکتر ملک زاده - فروغی - قراقرزلو - ینامی - حمزه تاش - صغری افندی - میرزا یونس - مودعی - حسن آقا مودعی - تربیت - طالش خان - جهانشاهی - دبیر - بهرامی - میرزا علیخان وکیل - نواب زردی - شامروزی - مرآت امندیاری - علوی سزواروی - مسعود لایقی - دکتر شیخ - هدایت - نصیری - انصاری - حاج میرزا حسینخان قاضی - شیرازی - حاج غلامحسین ملک - مؤید احمدی - فرشی - وهیری - خواجوی - حبیبی - دستانی اسکندری - بیات - میرزا کاظم زردی - ناگینیان - دکتر لندان - مؤید قوامی - ملک زاده آملی - مجد ضیائی - دادور - دکتر قزلباش قازی - امیر تیمور - بیات ماکو - دکتر احشام - دکتر حبیبی - میرزائی - مخیر فرزند - شریعت زاده - لاریجانی - مسعودی خراسانی عراقی - شریفی - معیط - ملک مدنی - یخچار - دکتر شیخ - منتصم سنگ - جیدری - روحی - اغیار - طباطبائی دیا - مولوی دکتر سنگ - دکتر طهری - نقی الاسلامی - طبرانی - دکتر بهرامی - کفائی - کمالی - احشامزاده - قنوجی - بقوانی - مقدم سید محمد تقی طباطبائی - دشتی - طهرانی - دولتشاهی - هزار جریبی - دکتر امیر اعلم - انشار - میرزا - جرجانی - دهستانی منصف .

قانون

اعسار

ماده ۱ - معسر کسی است که بواسطه عدم کفایت دارائی یا عدم دسترسی بمال خود قادر به تأدیه مخارج محاکمه یا دیون خود نباشد.

فصل اول

اعسار در مورد مخارج محاکمه

ماده ۲ - همین که اعسار کسی ثابت شد از نتایج ذیل استفاده خواهد کرد

۱ - معافیت موکلی از تأدیه تمام یا قسمی از مخارج محاکمه در مورد دعوائی که برای معافیت از مخارج آن ادعای اعسار شده

۲ - حق داشتن وکیل مجانی مطابق ماده ۱۸ این قانون

۳ - معافیت از داهن تأمین که باید اتباع خارجه بدهند در صورتیکه مدعی از اتباع خارجه باشد

تبصره - در رسیدگی بدعوی اعسار مدعی موقتاً از کلیه مخارج محاکمه مربوط بدعوی اعسار معاف خواهد بود
ماده ۳ - معافیت از مخارج محاکمه بایند برای هر دعوائی علیحده تحصیل شود ولی معسر میتواند در تمام مراحل مربوطه بزمان دعوی از حکم اعسار استفاده کند

در مورد دعوائی متعدده که مدعی اعسار بر یک نفر دفعتاً اقامه نماید حکم اعسار که نسبت بیکی از دعوائی صادر شود نسبت بسایر دعوائی هم سندیته خواهد داشت

ماده ۴ - مرجع رسیدگی بدعوی اعسار محکمه اوست که صلاحیت رسیدگی بدوی بدعوی اصلی را دارد دعوی اعسار برای معافیت از مخارج مرحله استیناف یا تمیز نیز بمحکمه راجع است که بهایه بدعوی اصلی رسیدگی کرده است
ماده ۵ - دعوی اعسار بطرفین مدعی العموم و مدعی علیه دعوی اصلی اقامه خواهد شد هر گاه محکمه صلاحیت دار صاحب باشد مدیر دفتر صاحبی سمت نمایندگی مدعی العموم را خواهد داشت

ماده ۶ - دعوی اعسار در صورتیکه برای معافیت از پرداخت مخارج مرحله بدوی باشد باید ضمن عرضحال راجع بدعوی اصلی اقامه گردد در صورتیکه برای معافیت از مخارج مرحله استینافی یا تمیزی باشد بوسیله عرضحال جدا گانه در محکمه مذکور در ماده ۴ اقامه خواهد شد

ماده ۷ - مدعی اعسار باید شهادت کتبی لااقل چهار نفر از اشخاصی را که از وضع معیشت زندگی او مطلع باشند به عرضحال خود ضمیمه نماید

در شهادت نامه مذکور باید اسم و شغل و وسائل گذران مدعی اعسار و عدم تمکن او برای پرداخت مخارج دعوائیکه می خواهد اقامه کند یا تعیین مبلغ آن تصریح گردد

ماده ۸ - هویت شهرد را باید نظمیه و بانایب المحکومه محل با کتبخدا تصدیق نماید مگر اینکه شهرد در نزد محکمه معروف باشند

ماده ۹ - محاکمه اعسار اختصاری است

فصل دوم

اعسار در مورد محکوم به

ماده ۲۰ - مرجع رسیدگی بدعوی اعسار در مورد محکوم به محکمه است که بدایه بدعوی اصلی رسیدگی کرده است.

دعوی اعسار در مقابل اوراق اجرائیه ثبت اسناد در محکمه منحل اقامت مدعی اعسار اقامه خواهد شد.

ماده ۲۱ - دعوی اعسار در مورد محکوم به بطرفیت محکوم له دعوی اصلی و در مورد ورق لازم الاجرای ثبت اسناد بطرفیت متعهدله اقامه خواهد شد.

ماده ۲۲ - در رسیدگی بدعوی اعسار در مورد محکوم به هرگاه محکوم علیه برای معافیت موفقی از پرداخت مخارج عدلیه نیز ادعای اعسار کنند وقتاً وبدون رسیدگی مخصوص از مخارج مربوطه بدعوی اعسار معاف است.

ماده ۲۳ - مدعی اعسار باید شهادت کتبی لاقبل چهار نفر از اشخاصیکه از وضع معیشت زندگانی او مطلع باشند بمرضحال خود ضمیمه نماید - در شهادت نامه مذکور باید اسم و شغل و وسائل گذران مدعی اعسار و عدم تمکن او برای پرداخت محکوم به یا دین یا تعین مبلغ آن تصریح شود.

ماده ۲۴ - مقررات مواد ۸ و ۹ و قسمت اول ماده ۱۰ و ماده ۱۱ و ماده ۱۲ (جز اخطار به مدعی العموم) در مورد اعسار نسبت به محکوم به باین نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۲۵ - در صورت غیبت مدعی اعسار در جلسه محاکمه یا عدم تعقیب او تقاضای مدعی علیه برای رسیدگی بدعوی مزبور کافی است.

ماده ۲۶ - حکم رد یا قبول اعسار در مورد محکوم به قابل استیناف و تمیز است.

فصل سوم

مقررات جزائی

ماده ۲۷ - در مورد رد عرضحال اعسار بطریق ذیل رفتار میشود:

الف - در صورتیکه ادعای اعسار برای معافیت از مخارج عدلیه باشد محکمه در ضمن حکم رد اعسار مدعی اعسار را به پرداخت وجوه ذیل محکوم خواهد کرد:

الف - دو برابر مخارج دعوی اصلی در مرحله که برای معافیت از مخارج آن عرضحال اعسار داده شده در صورت تعقیب دعوی اصلی و در غیر اینصورت معادل آن مخارج.

ب - حق الوکاله وکیل از بابت محاکمه اعسار در صورتیکه وکیل مطابق ماده ۱۸ برای او معین شده باشد و بشرط تقاضای وکیل.

۲ - در صورتیکه ادعای اعسار در مورد محکوم به باشد محکمه در ضمن حکم رد اعسار مدعی اعسار را به پرداخت وجوه ذیل محکوم مینماید:

الف - مخارج محاکمه اعسار معادل دو برابر مخارج معمولی.

ب - حق الوکاله وکیل از بابت محاکمه اعسار بشرط مذکور در قسمت (ب) فقره اول همین ماده.

ماده ۲۸ - مفاد قسمت ۲ از ماده ۲۷ در مورد رد اعسار در مقابل اوراق اجرائیه ثبت اسناد نیز لازم الرعایه است.

ماده ۱۰ - مدیر دفتر مکلف است در ظرف دو روز از تاریخ وصول عرضحال اعسار دوسبه را بنظر حاکم محکمه برساند تا چنانچه حاکم حضورشهود را در جلسه محاکمه لازم بداند بدعی اعسار اخطار شود که در روز مقرر شهود خود را حاضر نماید مدیر دفتر يك نسخه از عرضحال اعسار و مدارك اعسار و شهادت آن را برای مدعی العموم و نسخه دیگر را برای طرف دعوی اصلی ارسال و ضمناً روز جلسه محاکمه را تعیین و ابلاغ مینماید طرف دعوی اصلی میتواند در موقع رسیدگی بدعوی اعسار حاضر شده و اگر دلائلی بر رد اعسار دارد بیان کند ولی عدم حضور او مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود.

ماده ۱۱ - هرگاه در جلسه رسیدگی یکی از طرفین دعوی اصلی تقاضای رسیدگی نماید و طرف دیگر غائب باشد محکمه بر حسب تقاضای مزبور بدعوی اعسار رسیدگی نموده حکم صادر خواهد کرد و این حکم حضوری محسوب است.

و در صورتی هم که رسیدگی بدعوی از توبت خارج شد یا محاکمه توفیق شده باشد تقاضای یکی از اشخاص مذکور برای تعقیب در رسیدگی کافی است.

ماده ۱۲ - محکمه در روز جلسه با اسناد و شهادت شهود و امارات مستنده هر يك از طرفین دعوی رسیدگی خواهد کرد و هرگاه محکمه نسبت به قسمتی از مدعی به عرضحال اعسار دعوی را ثابت و نسبت به قسمتی غیر ثابت دانست حکم بمعافیت مدعی نسبت به همان قسمت که ثابت شده خواهد داد.

محکمه میتواند بدعی العموم و طرف دعوی اصلی در صورتیکه شهودی بر رد اعسار داشته باشند اخطار کند که شهود خود را برای تحقیقات در محکمه حاضر نمایند.

ماده ۱۳ - حکم قبول اعسار قابل استیناف و تمیز نیست و از حکم رد اعسار فقط میتوان استیناف داد.

ماده ۱۴ - هرگاه حکم بر رد اعسار صادر شد بطریق ذیل رفتار میشود: اگر حکم بدایه صادر و در طرف مدعت قانونی استیناف داده نشده باشد مدعی اعسار مکلف است تا ده روز پس از انقضای مدت استیناف و اگر حکم استینافاً صادر شده باشد تا ده روز پس از ابلاغ آن مخارج عرضحال دعوی اصلی را تأدیه نماید والا قرار رد عرضحال دعوی اصلی صادر خواهد شد.

ماده ۱۵ - در صورتیکه دعوی اعسار برای معافیت از مخارج استینافی بانمیزی باشد مدعی اعسار باید تصدیقی از دفتر محکمه که به اعسار رسیدگی میکند حاکی از تقدیم عرضحال اعسار گرفته در ظرف مدت قانونی بمرضحال استینافی یا تمیزی ضمیمه نماید ولی بجز این افتادن عرضحال استینافی یا تمیزی موقوف به تعیین نتیجه عرضحال اعسار است.

ماده ۱۶ - در مورد ماده قبل هرگاه مدعی اعسار عرضحال خود را تا يك ماه تعقیب نکرد و یا در ظرف مدت يك ماه بلا تعقیب گذاشت عرضحال مزبور بتقاضای طرف دعوی اصلی رد و مطابق ماده ۱۴ رفتار میشود.

ماده ۱۷ - اگر ممبر قوت نماید وراثت او جوی نخواهند داشت از حکم دائر به اعسار بمرور خود استفاده نکنند.

ماده ۱۸ - وکلای رسمی عدلیه مکلفند وکالت اشخاص معسر را وقتاً بطور مجانی قبول کنند تعیین وکیل مجانی در این موارد مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۹ - اگر تا ده سال از تاریخ قبول اعسار معسر متمکن نگردید دیگر مخارجی که از پرداخت آن موقتاً معاف بوده است از او مطالبه نخواهد شد.

باجم ۲۹ - اگر پس از صدور حکم اعسار معلوم شود که مدعی اعسار بر خلاف واقع خود را معسر قلمداد کرده بجنس تأدیبی از یکماه تا ششماه محکوم خواهد شد

ماده ۲۰ - اگر پس از قبول اعسار ثابت شود که شهرد قضیه عمداً شهادت دروغ کتبی یا شفاهی داده به مجازات مذکور در قسمت اخیر ماده ۲۱۸ قانون مجازات عمومی محکوم خواهند شد.

ماده ۳۱ - هرگاه معلوم شود پس از صدور حکم اعسار از معسر رفع عسرت شده و مهلتاً از حکم اعسار استفاده کرده است بتقاضای محکوم له بامتنه هکله جزائاً تعقیب و بجنس تأدیبی تا دوماه محکوم خواهد شد.

ماده ۳۲ - هر کس که بتجویز از انحاء برای معسر قلمداد کردن کسی که معسر نیست با او تباہی کرده و یا بر خلاف حقیقت خود را طلبکار معسر قلمداد و در این موضوع با معسر تباہی کند شریک جرم مذکور در ماده فوق محسوب خواهد شد

فصل چهارم

مقررات مختلفه

ماده ۳۳ - از تاجر عرضحال اعسار پذیرفته نمیشود - تاجری که مدعی اعسار باشد باید مطابق مقررات قانون تجارت عرضحال توقف دهد

کسبه جزء مشمول این ماده نخواهند بود

ماده ۳۴ - در هر موقع که معسر به تأدیبه تمام یا قسمتی از بدهی خود متمکن گردد ملزم بتأدیبه آن است نسبت بورقه اجرائیه که بر علیه معسر صادر شده مرور زمان از تاریخ تمکن جاری میشود و مدت آن ده سال است

ماده ۳۵ - اگر کسی که معافیت از مخارج محاکمه را تحصیل کرده است در دعوی اصلی خود محکوم به بیبختی گردد محکوم له نیز از پرداخت بقیه مخارج محاکمه که به محکومیت معسر منتهی شده معاف خواهد بود

ماده ۳۶ - در کلیه اختیارات و حقوق مالی مدعی اعسار که استفاده از آن مؤثر در تأدیبه دیون او باشد طلبکاران او قائم مقام قانونی مدعی اعسار بوده و حق دارند بجای او از اختیارات و حقوق مزبوره استفاده کنند

ماده ۳۷ - اشخاصیکه دارائی نداشته یا دارائی آنها کافی برای تأدیبه تمام بدهی نباشد ولی با عایدات شغل و حرفه خود بتوانند تمام یا قسمتی از بدهی خود را بپردازند محکمه (در مورد محکوم به) و اداره ثبت (در مورد اوراق لازم الاجراء) با در نظر گرفتن مبلغ بدهی و عایدات بده کار و معیشت ضروری او میزان و مدت وعده اقساطی را که باید داده شود تعیین خواهد کرد

ماده ۳۸ - کسبکه طلب خود را بفر مدیون انتقال داده و بعد از انتقال آن را از مدیون سابق خود دریافت کرده و یا بدیگری انتقال دهد کلاه بردار محسوب میشود

هرگاه مدیون بدهی خود را بعد از انتقال بدین سابق تأدیبه نماید منتقل الیه حق رجوع به او نخواهد داشت مگر اینکه ثابت نماید که قبل از تأدیبه دین انتقال را با اطلاع مدیون رسیده و یا اینکه مدیون بوسیله دیگری از انتقال مستحضر برده است

ماده ۳۹ - از تاریخ اجراء این قانون دیگر دعوائی بعنوان دعوی افلاس پذیرفته نخواهد شد و نسبت بدعوائی افلاسیکه قبل از تاریخ اجراء این قانون اقامه شده بر طبق نظامنامه مخصوص که وزارت عدلیه تنظیم خواهد نمود اقدام میشود

ماده ۴۰ - قانون اعسار و افلاس مصوب ۲۵ آبان ماه ۱۳۱۰ نسخ و مواد ۶۲۴ و ۶۲۵ و ۶۲۶ و ۶۲۸

۷۹۹ - ۸۰۰ - ۸۰۱ - ۸۰۲ - ۸۰۳ - ۸۰۴ قانون اصول محاکماتیکه بموجب قانون مزبور نسخ شده بحال منسوخ باقی میمانند

این قانون از تاریخ تصویب به موقع اجرا گذاشته میشود.

این قانون که مشتمل بر چهل ماده است در جلسه بیستم آذرماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تجدید قرار داد استخدام چهار نفر متخصصین چای ساز اتباع چین

ماده واحده - مجلس شورای ملی بداره کل صناعت و فلاحت اجازه میدهد قرار داد استخدام چهار نفر متخصصین چای ساز اتباع چین را از تاریخ انقضاء مدت قرار داد سابق برای مدت سه سال دیگر تجدید نماید حقوق ماهیانه متخصصین مزبور جملاً از مبلغ چهار هزار (۴۰۰۰) ریال و حداکثر مخارج مراجعت هر یک از مبلغ دو هزار و پانصد (۲۵۰۰) ریال نباید تجاوز کند.

تبصره ۱ - در صورتیکه متخصصین فوق الذکر بر حسب لزوم برای پیشرفت امور مربوطه به چایکاری و چای سازی در بعضی روزها لا اقل دو ساعت اضافه بر ساعات کار اداری بانجام خدمت مشغول باشند اداره کل صناعت و فلاحت مجاز است هر یک تا میزان روزی ده ریال از محل اعتبارات مربوطه بمؤسسات چایکاری بتواند فوق العاده اضافه کار بپردازد.

تبصره ۲ - اداره صناعت و فلاحت سایر مواد قرارداد اشخاص فوق را با رعایت قانون ۲۳ آفری ۱۳۰۶ تعیین خواهد نمود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم آذرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر